

ÖZEL BİR YOLCULUK

Gözümü saate dikmiş, uçağın kalkış zamanını bekliyordum. Havalimanında tanımadığım yüzlerce insan, birbirleriyle yarışarcasına banko önlerini aşındırıyorlardı. Canları cehenneme; şu anda hiçbirisi umurumda değildi ki... İstanbul'dan Almanya'ya uçacaktım. On beş günlük tatilim su gibi akıp gitmişti. Yarın sabah şirketin sıkıcı yönetim kurulu toplantılarından biri daha yapılacak, biz de üyeler olarak en sıradan girişim projelerini boş beyinlerle dinleyip kabullenecektik...

Oysa, İşletme Fakültesi'nden ne ideallerle mezun olmuşum. Çalıştığım her kuruluşu yeniden yaratacaktım; kimse beni engelleyemeyecek, en alışılmadık reformları gerçekleştirecektim... İlk girdiğim şirkette pazarlama bölümündeydim. Bu sektördeki uygulamalara yeni bir bakış açısı kazandırmak şöyle dursun, ağzımı bile açtırmadılar.

Yirmi beş yaşındayken Almanya'ya gittim. Oradaki yaşam koşulları çok iyiydi. Deli gibi çalışıyor, iyi kazanıyor ve harika yaşıyordum... Sonuçta, gecemi gündüzüme katarak yönetim kurulu üyeliğine kadar yükseldim. Ya, coşkun ve hayallerim? Ne yazık ki onları kaybettim, ya da beynimin ve yüreğimin derinliklerine gömdüm.

"Şu toplantı yapılırsa da kurtulsam..." diye düşünürken dalıp gitmişim. Anons, uçağın iki saat rötar yapacağını haber verdiğinde kendime gelebildim ama canım da iyice sıkılmıştı doğrusu. Geciken işkencelerin bekleme süreci daha zor olurmuş...

O sırada bir bayanın, yanımdaki sandalyeye oturmak için izin istediğini fark ettim; yine de "Buyurun..." derken otistik bir adam kadar ilgisizdim. Oysa bir anda gözüm, kadının önündeki tekerlekli sandalyede, oturmakla yatmak arası garip bir pozisyonda duran, daha doğrusu durmaya çalışan gence ilişti.

O da beni görmüş, gülümsemeye başlamıştı. Anlayamadığım bir nedenle aşırı hareketliydi. Oturabilmek için büyük çaba harcadığını düşünmeye başlamıştım ki, göz göze geldik. Delikanlı, kafasını bütün vücuduyla yönettiği izlenimi veren çok değişik bir hareket stiliyle, adeta topa kafa atarcasına başını öne-arkaya salladı. Annesi, "SİZE SELAM VERİYOR..." diye açıklama yaptığında, içimden vücudum için Tanrı'ya şükrettim. Uzanıp saçlarını okşadım. Genç bayan sanki başıma gelecekleri ima etmek ister gibi muzip muzip gülüyordu ama tabii ben dünyadan habersizdim...

On dokuz-yirmi yaşlarındaydı. Vücudundaki her kas ona kafa tutuyordu adeta... Ne sakın durabiliyor, ne de istediği gibi hareket edebiliyordu. Haline içim parçalanmıştı ama yıkılacakları sanısıyla belli etmemeye çalışıyordum. Az önce tümüyle kendimle ilgiliydim ama şimdi anne-oğlun ıstırabı benim omuzlarımdaydı sanki...

Oradan ayrılmaya can atıyordum ama nedense ayaklarım bana başkaldırmıştı; hiçbir yere kıyılamıyordum. Üstelik de bu insanlarla konuşmak için önüne geçilmez bir istek duymaya başlamıştım. Genç bayana dönüp, "İsmi nedir?" dedim. "Neden kendisine sormuyorsunuz?" yanıtıyla da irkildim. Delikanlı zeka fıskıran cin gibi bakışlarını yüzüme çevirerek, "Sedat" demiş. "Demiş" diyorum, çünkü benim bunu anlayabilmem için üç kez daha tekrarlaması gerekti... Aslında ilk denemesinden sonra, ben hemen annesine döndüm ama, anlamadığımı ve tekrar etmesini söylememi emreden sert bir bakış dışında, hiçbir yardım alamadım. Anlaşılan, oğluyla tek başımıza anlaşmak zorundaydık...

Sonuçta tüm dikkatimi vererek, "Sedat" dediğini anlamıştım. Konuşması çok zordu. Adını söylemek için bile tüm enerjisini harcadığını gördüğümde artık sabrım tükenmişti. Annesine şimşek hızıyla dönerek öfkeyle çıktım: "Söyleyeceğiniz bir kelime... Onu bu kadar zorlamaktan ne zevk alıyorsunuz?" Sakince yanıtladı: "Anneniz yanınızdayken adınızı soranlara o cevap verse hoşlanır mısınız?" "Ama ben bu halde değilim..." diye haykırdım. Bu kez Sedat gülmeye başladı ve "Teşekkür ederim. İşte şimdi gerçek duygularınızı dışa vurduunuz..." dediğini annesi tercüme etti. Kafam karmakarışık olmuştu. Derin bir "OFFF!" çekerek çaresizce sandalyeme yığıldım...

Annesi anlatmaya başladı: Doğumu zor olmuş, oksijensiz kalması tüm sinir sistemini etkilemişti; spastikti, hem de çok ağır spastik... Bedenine hakim olamıyordu, hayatı boyunca da olamayacaktı. İstemli olarak çok sınırlı hareket edebildiğini de öğrendim. Yürümesi olanaksızdı, sadece sağ elini biraz kullanabiliyormuş. Özetle, karşımda tam bir enkaz vardı ama dikkatimi çeken nokta, böylesine ağır bir özüre rağmen annesinin çok rahat olmasıydı... Oğlunun sakatlığını öylesine doğal anlatıyordu ki, gören, öğrenim hayatından ya da göz renginden bahsettiğini zannedebilirdi...

Bu insanların yaşadıkları farklı dünyanın boyutlarını keşfetmem gerektiğini düşünüyordum. İlgile sordum: "Nasıl bu kadar rahatsızsınız? Hele Sedat varken..." "Neyi, kimden saklayacağız?" dedi ve ekledi: "Onu tanısaydınız neden bunları aştığımı anlardınız..."

Sedat ile konuşmak için sabırsızlanıyordum. Yine de konuşurken öylesine enerji sarf ediyordu ki, çekiniyordum. Sonunda ona sormaya cesaret edebildim: "Çok heyecanlanıyorsun, yoruluyorsundur değil mi?" Cevabı: "Bu benim için doğal... Hem ben konuşmayı çok severim... Sizin tedirgin olduğunuzu hissederseniz ben de rahat edemem, daha çok heyecanlanırım." oldu. Sohbeta başladık. Çok zorlanmadıkça annesinden tercümanlık yapmasını istemiyordum. Zaten öylesine etkileyici cümleleri vardı ki, hiçbirini kaçırmamak için tüm dikkatimi, beynimi ve yüreğimi ona yoğunlaştırdım.

Politika, edebiyat, felsefe, yaşam... Her konuda bir şeyler söylüyordu. Gerçek bir entelektüelle karşı karşıyaydım. Yenilikçiydi, hayran olunacak bir muhakeme gücüne sahipti ve olaylara çok geniş bir

perspektiften bakıyordu... Kendi savlarını bana anlatıyor, benimkileri irdeliyor, eleştirilmek ve eleştirmek istiyordu. Zevkten dört köşeydim, sonunda kıran kırana tartışabileceğim birini bulmuştum. O da, annesinin arada bir "GEVEZE OĞLUM BENİM..." diyerek yaptığı sevgi saldırılarına rağmen, inat ve keyifle konuşuyordu.

Sedat çocukken Almanya'da üç yıl kalmışlar ve rehabilite edilmiş. "Faydasını görebildin mi?" şeklindeki soruma cevabı, "Özürüm çok ağır. Ancak, destekle oturabilmeyi başardım, yalnızca konuşma terapisinden çok yararlandım, ses bile zor çıkarıyordum..." oldu ve spastikler için konuşma terapisinin her şeyden daha önemli olduğunu vurguladı. Annesi de, "Sedat hiç konuşmasaydı, düşünsel boyutta bu kadar gelişemezdi, çünkü biz onun ne istediğini, bir spastik olarak neler hissettiğini, nasıl bir duygu dünyasına sahip olduğunu hep iletişim kurarak keşfettik. Rehabilitasyonunu da bunlara paralel düzenledik..." diye ilave etti. Bu arada, -özellikle de bacakları çalıştırılırken- fizyoterapiyle ve terapistlerle arasının hiç hoş olmadığını öğrendim. Sedat açıkladı: "Yanlış anlama, inat edip çalışmıyor değilim, sadece sakatlığım çok ağır olduğu için olay bana fiziksel olarak spastik olmayanların asla anlayamayacağı ve hissedemeyeceği tarifsiz bir acı veriyor. Özürümü çok iyi bildiğim için, çalışmak zorunda olduğumu da biliyorum. Tek sorunum var: Fizyoterapistler zaten gergin olduğum, sıkıntı çektiğim bir konuda biraz destek verip, en azından psikolojik boyutta rahatlamamı sağlamak yerine, her defasında, bildiğim şeyleri bana tekrarlayıp duruyorlar. ÇOK KASILYORMUŞUM DA, O GÜN ÇOK HEYECANLIYMIŞIM DA... Bunlar bir spastiğe söylenecek en son şeylerdir. Aksi takdirde çalışmanız daha da zorlaşır..."

Annesi de şunları ilave etti: "Babasıyla aralarında çok özel bir bağ vardır. Bazen Sedat'ı evde eşim çalıştırır. O zaman huzursuzluğu, huysuzluğu olmaz. Acı ve ağrı duysa da sesi çıkmaz, öyle bağıra çağıra ağladığını ise hiç bilmem; çoğu zaman inanılmayacak kadar da gayretlidir üstelik... Yine de tüm spastikler gibi arada sırada fizyoterapi ya da konuşma terapisinden kaytarmaya da çalışır... Babası da, biraz zorlanarak da olsa daha düzgün yapabileceği bir hareketi/söyleyebileceği bir harfi tembellik nedeniyle reddettiğinde ya da çok gevezelik yapıp çalışmayı sık sık kesintiye uğrattığında onu sertçe azarlar ama küçücük çabalarını övmeyi de ihmal etmez... En önemlisi Sedat'la, sözlü ya da sözsüz, sürekli iletişim içindedir... Sedat da, gerektiğinde onu terapistlerden bile daha çok zorladığı halde, babasıyla çalışmaya bayılır; adeta güç alırcasına ona jimnastik yaptırırken sürekli eşimin gözünün içine bakar.

Özetle, biz ona bilinçli destek verdiğimiz sürece her şey yolunda... Fizyoterapistlerle yalnız kaldığında ise sorun başlıyor. Bazen öyle hırçınlaşıyor ki, oğlumu tanıyamıyorum... Terapi sırasında sürekli eleştirilmek, iletişim kopukluğu ya da bilinçli yönlendirme eksikliği hiç spastiklere göre değil... Sedat bazı şeyleri sadece kendisi için değil, tüm spastikler adına istiyor... Her aile, iyi bir gözlemci değil. Sedat'ın durumunda olanlara her alanda bilinçli uyarı verilmesi ise, gerçekten çok önemli. Fizyoterapistlerin bu konuyu çok ayrıntılı araştırmaları lazım..." Sedat da, "İsterlerse ben uzmanlara rehberlik yaparım..." diyerek gülümsedi.

Konuşmaya dalmışız... O sırada, portatif bir tekerlekli sandalye getirdiler. Sedat'ınki uçağa yüklenecekmiş. Delikanlıya yardım edecek olan görevlinin Sedat'ı dinlemeye hiç niyeti yoktu ve o bir şeyler söylemeye çalıştıkça, anlamaya gayret etmek yerine, ya hiç aldırıyor ya da onu avutmaya çalışırcasına boş boş kafasını sallıyordu.. Ayşe hanımın olaya müdahalesi de sonuç vermemişti, çünkü o da, "Allah sabır versin..."den daha akılcı (!) bir söz duymamıştı...

Sonuçta, annesinin ve Sedat'ın tüm uyarılarına kulaklarımızı tıkayarak, sandalye değişimini karga tulumba ve çok da zorlanarak başardık. Ancak bu kez Sedat çok öfkelenmişti. Bana bir tek cümle söyledi ve tepeden tırnağa kızardığımı hissettim: "Bana nasıl yardım edebileceğinizi söyleyebilirdim..." Evet, en azından ben bunu sorabilirdim; mahcup bir bakışla özür diledim... Sakinleşince açıkladı: "Felçli birini dilediğiniz gibi taşırırsınız ama yardım edeceğiniz kişi bir spastikse, sakın ona sormadan kendi kafanıza göre yöntemlere başvurmayın... Çünkü günlük yaşamda doğru biçimde yaptırılan ve özürlü bireyin de istekle ve aktif olarak katıldığı her fiziksel faaliyet biz spastiklerin hareket yeteneğini büyük ölçüde geliştiren bir 'DOĞAL REHABİLİTASYON'dur..."

Sedat'ı uçağa erken alacaklardı. Özel bir araca bindik ve uçağın kapısına kadar gittik. Bu kez aklım başıma gelmişti, Sordum: "Delikanlı, size nasıl yardım edebilirim?" "Sol tarafıma geçin, koltuğumun altından kucaklayın, kolumu boynunuza sarın..." dedi. Gerçekten de böylesi çok daha rahat ve kolay olmuştu. Üstelik koltuğa otururken kullanabildiği eliyle kolçaktan destek aldığımı da fark ettim. "Sağ ol..." dediğinde yanına oturmuşum bile...

Yolcular gelmeye başladıklarında ben de küçük bir hata yaptığımı anladım... Arkadaşımı koridor tarafına oturtmuşum ve şimdi geçenlere istemsiz hareketleri nedeniyle tekme ya da yumruk atmamak için panik olmuştu... "NEDEN HEYECANLANDIN?" şeklindeki soruma, "KİMSEYİ DÖVMEK İSTEMİYORUM, BENİ YAN KOLTUĞA ALIR MISIN?" cevabını alınca, bir spastiğe ancak ona sorarak yardım edebileceğimi iyice benimsemiştim...

Annesi de geldiğinde kapılar kapanmış, kalkışa hazırlanmıştık. Hostes emniyet kemerlerini kontrol ediyordu. Sarışın, oldukça güzel bir kızdı. Sedat nedense yavaşça benden kemerini açmamı istedi. Oysa onu yerine oturttuğumda hem koltukta aşağıya doğru kaymasın, hem de sonradan unutmayalım diye emniyet kemerini takmıştım. "Neden?" diye sordum ve aklımın ucundan geçmeyen bir yanıt aldım: "Kıza

asılacağı, sarışınlardan hoşlanırım da..." Karşımda kafasını bile doğru dürüst tutamayan, tükürüğünü zor yutan biri vardı ve kızlara asılmaktan söz edebiliyordu... Bazen doğru dürüst yutkunamadığı için ağzını da biz siliyorduk...

Sedat'ın söylediğini yaptım ama şaşkınlık içindeydim. Yine de sorularımı sonraya saklayarak olabilecek izlemeye koyuldum. Hostes bizim sıramıza geldiğinde, "Delikanlının emniyet kemeri açık kalmış..." diyerek, takmak üzere orta koltuğa doğru uzandı. Arkadaşım da, sözümona istemsiz bir hareketle sağ elini kızın elinin üzerine koyuverdi... Kızcağız tabii olarak bu hareketi Sedat'ın özürüne bağlayarak gülümsedi ve bizimkinin çenesini okşadı. O uzaklaştıktan sonra yanımda keyiften dört köşe olmuş bir genç adam vardı...

Ben dayanamadım, "İnanılmaz birisin..." diyerek bacağına bir şaplak attım. "Neden?" dedi. "Ben, beyin ve yürek açısından tümüyle normal bir insanım, üstelik yakışıklıyım da..." O anda ilk kez ona, spastik olmasından kaynaklanan farklı görünümünü ön planda tutmadan baktım. Esmerdi ve saçlarını kısacık kestirmişti. Masmavi gözleri zeka pırıltılarıyla ıslık ıslık. Zaten onlar da olmasa salt vücuduna bakarak zeki olduğunu anlamak olanaksızdı. Çenesinin üzerinde hafif bir sakal bıraktırmıştı. Gerçekten de hoş bir gençti...

Ayşe hanım, "Oğlumun sakal tıraşı bana ait..." dedi keyifli keyifli... Sedat'a bluejeanın üzerine yeşil çizgili bir gömlek giydirmiş, yeşilli, sarılı rengarenk kravat takmıştı. "Kravat hastasıdır, biraz daha abartırsa rehabilitasyon merkezine giderken bile eşofman yerine, takım elbise giymek isteyecek..." diye takıldı oğluna. Sonra birden ciddileşerek, "Şaka bir yana... Sedat'ı biz ruhsal açıdan sağlıklı yetiştirdiğimiz için o da her şeyine dikkat eder. Evde sürekli yerlerde dolaştığı halde temizliğine, lüksüne düşkündür. İki günde bir değiştirilmek üzere tertemiz çamaşırlar, pırl pırl kıyafetler giyer ve tabii ki, her çeşit after shave ve losyonla adeta banyo yapabilir... Hele bunlardan birini eline geçirmeye görsün... İstemsiz hareket bahanesiyle aniden, normalde kullanılan miktarın iki mislini üstüne başına boşalttırır..." Ben de Sedat'a göz kırptım ve "Evet o tür istemsiz hareketlerinden biri de az önce hostese rastladı..." dedim... Arkadaşım, gevrek gevrek gülerek şunları söyledi: "Ne yapabilirim? Yakışıklı olmak zor iş... Kılık kıyafetime dikkat etmek zorundayım. Gördüğünüz gibi, güzel kızlarla nerede, ne zaman karşılaşılacağı hiç belli olmuyor..."

Konu açılmışken Sedat'a, "Peki, hiç bir kızla çıktın mı?" dedim, aynı anda da yüzümün allak bullak olduğunu ve kıpkırmızı kesildiğimi hissettim. Düşüncesiz davranmış ve bu durumda olan bir delikanlıya yöneltilebilecek en aptalca soruyu seçmişim... Özürünü ne kadar güçlü kabullenmiş olursa olsun, onun da özlemleri olabilirdi ve çok hassas olduğunu öğrendiğim bir konuda, saçma sapan bir saplama yapmışım ama ne yapabilirdim? Sedat o kadar "Normal"di ki, spastik olduğunu düşünerek, her söylediğime dikkat etmem olanaksızdı...

Onu tümüyle sağlıklı biri olarak görmemi sağlayan yanıtı verdi: "Hayır ama bir gün olacak. Bizim mahallede fıstık gibi bir kız var. Şu anda ona asılmaktayım. Kızla muhabbetimiz iyi... Annem sağ olsun, beni dışarıya çıkaramasa da Selin'i eve davet ediyor. Bol bol konuşuyoruz. Boynumdan aşağısı pek işe yaramaz ama bereket versin, beynim başımın içinde, yüreğim de beynimle işbirliğinde... O zaman sorun da yok. Böyle kıpkırmızı kesilip, beni incittiğini düşünerek üzülmem de boşu boşuna... Bana her şeyi sorabilirsin..." Sıkmak için elini yakaladım ve sadece, "Haklısın..." diyebildim. Ayşe hanım olayı biraz daha açıkladı: "Selin karşı apartmanda oturuyor. Sedat ile çocukluğundan beri arkadaş. Biz onu sık sık bahçeye çıkarırız, mahallenin gençleriyle gırgır şamata yaparlar. Her taraf çimen olduğu için yerde sürünerek top oynar. Selin ile de işi ilerletmiş. Kız bizimkinin beynine hayran, ama çıkma konusu biraz zor..." Sedat'a dönerek, "HER ANINI İYİ YAŞA, HAYAL KURMA, HAYAT SANİYELERDEN İBARETTİR, UNUTMA... Ben seni yetiştirirken, SENİ BİR YANA BIRAKIP, HAYALLERİMDEKİ SENE KENDİMİ KAPTIRSAYDIM acaba şimdi ne halde olurdu?" dedi.

Sedat'ta müthiş bir sezinleme gücü vardı ve hem annesinin, hem de onun düşünce yapısına hayranlık duymak bir kenara, hayret ettiğimi de hissetmişti. "Yaşam beyninle yüreğindedir... Eğer onu başka yere sığdırmaya çalışırsan baştan kaybedersin... İşte benimle ilgili olarak seni şaşırtan bu..." diye açıkladı. Sordum: "Vücudunu kullanamamak yormuyor mu seni? Daha doğrusu, bu zekayı ve yüreği bu bedene nasıl sığdırıyorsun?..." "Aaa... O açıdan bakarsan, sakat olmayanlar bile kafayı yer... Ruh bedene sığdırılmaz; sadece onu tamamlayabilir... Biz spastiklerde biraz daha fazla tamamlaması gerekir, hepsi o kadar..." dedi. "Ama, mesela dansetmek..." diye devam ettim, "İçinden hiç ayağa kalkıp oynamak falan gelmez mi?" "Tabii ki gelir ve yaparım..." dedi. Annesi söze girdi: "Oğlum bazen bize çaktırmadan normal olur da..." "Aman anne..." diyerek devam etti Sedat: "Beyninle dansetmeyi bilmez misin sen? En güçlü ritim duygusu oradadır, dene. Bacaklarınla olduğundan daha çok zevk alırsın..." Ayşe hanım, "Spastiklere ritim duygusu kazandırılması, onların düşünce ve duygu dünyalarını çok zenginleştirir. Ben çocukluğunda, o uyumu hissedebilmesi için Sedat'ı kucağıma alıp dakikalarca dans ederdim. Şimdi de tekerlekli sandalyesiyle dans ettiriyoruz, zevkten dört köşe oluyor. Üstelik müzik onu çok sakinleştiriyor, istem dışı kasılma ve hareketleri de azalıyor..." dedi.

Merak ediyordum, nasıl bir şeydi bu spastik olmak? Sedat'a sordum: "Peki, fiziksel olarak ne hissedersiniz siz spastikler? Nasıl bir duygu şu kasılmak ya da istemediğiniz halde vücudunuzun sürekli hareket etmesi?" "Sana, istemsiz hareketlerimizi olmasa da, kasılmalarımızı hissettirebilirim sanıyorum. Kolunu göğsüne doğru kıvrır ve ger, bir dakika öyle kal..." dedi. Yaptım. Otuz saniye kadar sonra kolumda

çok garip bir sıkıntı ve acı hissetmeye başladım ama bir dakika boyunca dayandım. Serbest bıraktığımda derin bir "OHHH!" çektim, hala bir acıydı kolum. "İŞTE SPASTİK OLMAK..." dedi. "Amm zormuş be." diye söylendim... "Tabii, biz çoğunlukla bebekken ya da doğum sırasında spastik olduğumuz için senin kadar zor gelmiyor ama gerçekten yorucu ve çok fazla enerji gerektiren bir şey... İstemsiz hareketlere gelince... Sana sürekli başkaldıran kaslarla yaşamak ve onları kullanmak... İstemli hareket edebilmek için, bütün dikkatini yapacağın harekete vermek ama bu arada da kasılmalarını önlemek için tüm vücudunu gevşetmek zorundasın. Anlayacağım, karmakarışık bir şey..." dedi Sedat.

Onun olağanüstülüğüne alışmıştım ama hala beni şaşırtmayı başarıyordu. Annesine döndüm: "Bu mucizeyi nasıl başardınız?" diye sordum. "Bu bir mucize değil... Biz yalnızca oğlumuzun kapasitesini ve potansiyelini dikkatle inceleyip, akla uygun gelen her şeyi uyguladık, uyguluyoruz... Sedat'ın spastik olmasını kabullenmek yerine, benimsiyoruz... Yürüsün, koşsun diye hayal kurmak yerine, zekasını tam kapasiteyle kullanabilmesi için babasıyla birlikte bebeliğinden başlayarak onu eğittik, hala da eğitim rehabilite ediyoruz... Ancak, her şeyden önce ruh sağlığını korumayı amaç edindik. Çünkü özellikle de ağır derecede spastiklerde en zor korunacak olgu ruh sağlığı. Kafanız zehir gibi çalışırken, vücudunuzu kullanamıyorsunuz... Spastik olmayı sevmeden, benimsemeyen, böyle bir özürlü birlikte yüksek standartta yaşamamız mümkün değildir..." dedi.

Yolculuğumuz boyunca her konuda konuştuk. Onu dinledikçe hayranlığım had safhaya varıyordu. Sedat'ı ağır fiziksel özürü nedeniyle okula kabul etmemişler... "Çocukluğumda bu nedenle çok acı çekmişim ama artık bunları aştım. Çünkü ben idealleri olan biriyim, insan isterse her koşulda hayallerini gerçekleştirebilir..." dedi "Örneğin, ne yapmak istiyorsun?" dedim. "Spastikler için bir merkez kurmak... Öyle bir merkez ki, tümüyle benim denetimimde olan ve tümüyle İNSAN YETİŞTİRMEYİ AMAÇLAYAN..." "Olanları beğenmiyor musun?" diye sordum. "Nasıl beğenebilirim ki? Hayatım oralarda geçti ama gerçek anlamda özürümle birlikte yaşamayı ve onu sevip kullanabilmeyi sadece annem ve babamdan öğrendim..." dedi. "Spastik olmayı seviyor musun?" diye dehşetle sordum. Bir anlam verememişti ki, "Neden sevmeyeyim?... " diyerek şaşkın şaşkın yüzüne baktı. "Bak" dedi, "Ben düşünen, üreten, yaratan bir yazarım... Sakatlığım sağlamların düşünce boyutunda bir engel... Sen bedenimi tekerlekli sandalyede görürsün. Oysa ben beynimde kim bilir nerelere uçmuşumdur..." "Yazıyorsun demek..." dedim. "Yazmasam çıldırırım..." dedi. Spastikleri bilim dünyasına ve topluma tanıtmak için bir kitap yazıyormuş. Annesi "Müthiş!..." diye ilave etti.

Uçak havaalanına inmek üzereydi. Deneyimli pilotumuz çelik kuşu tüy gibi kondurdu yere... Kopan alkış ve şamataya biz de katıldık. Sedat coşkuyla el çırpıyor, daha doğrusu çırpıya çalışıyordu. Böylesine neş'eli ve sağlıklı birini ilk kez tanımıştım ve kendimi çok şanslı sayıyordum.

Sedat Almanya'ya spastiklerle ilgili sosyal konuları kapsayan bir organizasyonda danışmanlık yapmaya gidiyordu. Onu kucaklayarak uçaktan indirdim. Sandalyesine oturduğunda vedalaşma vakti yaklaşmıştı, babası onları karşılayacakmış... Bana gülümseyerek sordu: "Beni ilk gördüğünde neler hissetmiştin?" Düşüncemin basitliğinden utanarak, "VÜCUDUM İÇİN TANRI'YA ŞÜKRETTİĞİMİ" söyledim. "Ben de, HAYATIM BOYUNCA ZEKAM İÇİN ŞÜKRETTİM..." dedi. Sarıldım, yanaklarından öptüm. "Sağ ol arkadaşım, seni arayacağım, senden öğrenecek çok şey var..." dedim.

Bir süre yan yana ilerledik. Tekerlekli sandalyesini annesi sürüyordu. Yanımızdan geçen iki gurbetçi Ayşe hanıma, "Allah sabır versin..." dediler. Biz de teşekkür ettik. O anda düşündüğüm tek şey, insanların Sedat'ın dünyasına ne kadar uzaktan baktıklarıydı. Ben de onu ilk gördüğümde çok ilkel davranmıştım ama sonra BEDEN PARAVANINI AŞMAYI BAŞARMİŞTİM... Belki de spastikleri daha yakından tanımak, hepimiz için, derinlemesine bilinmeyen dünyalara yapılan zevkli bir yolculuk olacaktı...

Bu düşüncelerle dalgınlaşmıştım. Babası karşıdan el sallıyor ve bize doğru yürüyordu. Sedat babasını görünce öyle bir sevinç ve heyecana kapıldı ki, aniden aşırı kasılıp hareketlenerek sandalyesinden aşağıya doğru kaydı. Emniyet için bağladıkları kayışı unutarak panik olmuşum; kolundan zor yakaladım. Annesi, "İŞTE BU DA SPASTİKLERİN ÖZELLİĞİ, SEDAT HEP BÖYLE... ÖFKESİ DE, SEVGİSİ DE, SEVİNCİ DE ÇOK YOĞUN; KEŞKE BİZ DE ONLAR GİBİ, YAŞAMDAKİ GELGİTLERE KARŞI ÇOCUKSU COŞKUMUZU KORUYABİLSEK..." dedi...

Babası yanımıza geldiğinde oğluyla karısını kucakladı. Sedat az sonra, "Babacığım, Erdiñ ağabey... Benim yeni arkadaşım..." diye tanıştırdı bizi. El sıkıştık. Sabri bey sordu: "El koydu mu size hemen?" "Ben hayatımdan memnunum. Oğlunuz inanılmaz biri.." dedim gülerek. "Öyledir... Haydi şimdilik biz gidiyoruz... Havaalanı çıkışında görüşürüz..." dedi, ama ben telefon etmek zorunda olduğum için, ilerde buluşmak üzere izin istedim. Sedat'ı tekrar öptüm.

O sırada babası, tekerlekli sandalyenin başına geçti. Sedat'a şöyle bir baktı; az önceki heyecan tufanından sonra hemen hemen yatar pozisyondaydı... Oğlunu, "Bakıyorum yine külhanbeyi havalarındasın, bir tespihin eksik... Dik otur! Kaydığın zaman da hemen haber ver, düzeltelim..." diye uyarırken, onu kollarından tutup geri çekerek dikleştirdi. Emniyet kayışını kontrol edip, biraz daha sıkılaştırırken, "Hem sen ne zamandır koşmuyorsun; bacakların tutulacak..." dedi. Salonun boş olmasından da yararlanarak, iskemleyi uçarcasına itmeye başladı. Duyduğumuz sadece, baba oğlun keyifli kahkahalarıydı...

Ayşe hanım, "Sedat neden bu kadar normal, şimdi anlamışsınızdır..." dedi. Ben gülümseyerek,

"İnsanın böyle ailesi olursa..." diye cevapladım. Evi aramak için çok gecikmişim, adres ve telefonlarını alarak hemen uzaklaştım.

O gece uyku tutmadı. Sedat'ın özellikle de şu cümlesi aklıma takılıp kalmıştı: "Ben idealleri olan biriyim, insan isterse her koşulda hayallerini gerçekleştirebilir...", "Ben idealleri olan biriyim, insan isterse her koşulda hayallerini gerçekleştirebilir..." "Ben idealleri olan biriyim, insan isterse her koşulda hayallerini gerçekleştirebilir..." Sonunda dayanamadım, kalktım. O güne kadar sürekli engellendiğim için proje safhasında tuttuğum ve pek de aklıma getirmek istemediğim tüm reformları kağıda döktüm...

Ertesi sabah, bond çantam ve koltuğumun altındaki bir yığın dosyayla toplantıdaydım. Uyumamış olmama rağmen enerji doluydum. Beni uzun zamandır böyle görmemişlerdi. Öneri paketimi sundum, konuşmaya başladık. Hiç bu kadar derli toplu fikirler üreteceğime inanmadığımdan, ben bile şaşkındım. Birçoğu benimsendi, diğerleri de uzun uzun görüşülmek üzere sonraki toplantıya ertelendi.

Çıkışta iş arkadaşlarımdan biri, "Ne oldu? Sen bu toplantılardan nefret eder, adet yerini bulsun diye katılırdın..." dedi. Coşkuyla elini sıktım ve unuttuğum gerçeği bana hatırlatan insanı düşünerek adeta haykırdım: "BEN İDEALLERİ OLAN BİRİYİM, İNSAN İSTERSE HER KOŞULDA HAYALLERİNİ GERÇEKLEŞTİREBİLİR..."

ASLI DİNÇMAN
1997